

ЭРХЭЭ МЭДЬЕ

Цагаач иргэдийн эрхийн талаар

Невада мужийн Ерөнхий прокурорын хамгийн чухал үүргүүдийн нэг нь энэ мужийн бүх оршин суугчдын эрхийг хамгаалах явдал юм.

АНУ-ын Ерөнхийлөгч хэн байхаас хамаарахгүй, Невада мужийн бүх оршин суугчид, иргэний харьяалал болон цагаачлалын статус үл харгалзан, хууль сахиулах байгууллагатай харилцах үедээ үндсэн эрхээрээ хамгаалагдсан байдаг. Доор дурдсан мэдээлэл нь таны эрхийг ойлгоход туслах бөгөөд хууль сахиулагчидтай харилцах үед хэрэгжүүлж болох зөвлөмжүүдийг агуулсан болно.

Хэрэв би цагдаа эсвэл цагаачлалын төлөөлөгчтэй холбоо тогтоовол яах вэ?

- Хэрэв Невада мужийн энхийг сахиулагч таныг ямар нэгэн зөрчил гаргасан гэж сэжиглэн таны нэрийг асуувал та заавал нэрээ хэлэх ёстой.¹ Үүнээс гадна, та дуугүй байх эрхтэй бөгөөд нэмэлт асуултуудад хариулах шаардлагагүй.²
- Та цагдаа эсвэл цагаачлалын ажилтанд дуугүй байх эрхтэй гэдгээ хэлж болно.
- Та хуульчгүйгээр ярилцахгүй гэдгээ хэлж болно.
- Хэрэв офицер таны хэлээр ярихгүй бол та орчуулагч хүсэх эрхтэй.³

¹ NRS Sec. 171-123. Federal agents do not have the authority to enforce state criminal laws, however, and thus cannot force any person to identify themselves. See [Stop and Identify Statutes in the United States](https://www.ilrc.org/sites/default/files/resources/stop_identify_statutes_in_us-ig-20180201v3.pdf), Immigrant Legal Resource Center, at https://www.ilrc.org/sites/default/files/resources/stop_identify_statutes_in_us-ig-20180201v3.pdf (accessed 11/12/2024).

² See, e.g., [Right to Counsel Before DHS](https://www.americanimmigrationcouncil.org/sites/default/files/right-to-counsel-before-dhs.pdf) (American Immigration Lawyers Association, 2011) at <https://www.americanimmigrationcouncil.org/sites/default/files/right-to-counsel-before-dhs.pdf> (citing *Landon v. Plasencia*, 459 U.S. 21, 32-33 (1982) to support the proposition that constitutional due process protections apply to non-citizens residing in the United States). See also, [Kwong Hai Chew v. Colding](https://www.courts.gov/cases-and-opinions/344-u-s-590-596-n-5-1953), 344 U.S. 590, 596 n.5 (1953) (“[O]nce an alien lawfully enters and resides in this country he becomes invested with the rights guaranteed by the Constitution to all people within our borders. Such rights include those protected by the First and the Fifth Amendments and by the due process clause of the Fourteenth Amendment.”)

³ Executive Order 13166, [Improving Access to Services for Persons with Limited English Proficiency](https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2000-08-16/pdf/00-20938.pdf) (2000) <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2000-08-16/pdf/00-20938.pdf>.

- Хэрэв та АНУ-ын иргэн биш бөгөөд цагаачлалын бичиг баримтаа авч явж байгаа бол цагаачлалын ажилтны хүсэлтээр харуулах шаардлагатай.
- Та цагдаа эсвэл цагаачлалын ажилтанд өөрийн цагаачлалын түүх, төрсөн газрынхаа талаар мэдээлэл өгөх үүрэггүй.
- Та өөрийн биед, эд зүйлсдээ, машинаа болон гэрээ нэгжүүлэх зөвшөөрөл өгөхгүй байх эрхтэй. Гэхдээ хэрэв цагдаа таныг зэвсэгтэй гэж үзвэл танаас үзлэг хийж болно.
- Та цагдаа эсвэл цагаачлалын ажилтантай харилцаж байх үедээ бичлэг хийх эрхтэй.⁴

Цагаачлалын албаны хүмүүс эсвэл цагдаа нар гэрт минь ирвэл яах вэ?

- Хэрэв тэд шүүгчийн гарын үсэгтэй баривчлах эсвэл нэгжлэг хийх зөвшөөрөлгүй бол тэднийг гэртээ оруулахгүй байх эрхтэй.⁵
- Та тэднээс ямар байгууллагыг төлөөлж байгааг нь асуух.
- Та тэднээс гэрт тань ямар зорилгоор ирснийг нь асуух.
- Хэрэв тэдэнд шүүхийн зөвшөөрөлтэй эсэхийг асууж байхгүй бол та тэднийг гэртээ оруулахгүй байх эрхтэй.
- Хэрэв тэд хүч хэрэглэн гэрт тань орвол эсэргүүцэл үзүүлэхгүй байх хэрэгтэй. Гэхдээ та "Та нарыг нэвтрүүлэхийг зөвшөөрөхгүй. Би дуугүй байхыг хүсч байна. Би аль болох хурдан хуульчтай уулзмаар байна" гэж хэлэх.

Хэрэв цагдаа эсвэл цагаачлалын ажилтнууд намайг машинд явж байх үед зогсоовол яах вэ?

- Хэрэв та машин бариж яваа бол, цагдаа эсвэл цагаачлалын ажилтан таны жолооны үнэмлэхийг шалгах эрхтэй. Та жолооны үнэмлэхээ үзүүлэх үүрэгтэй.⁶
- Та жолооч эсвэл зорчигч байхаас үл хамааран дуугүй байх эрхтэй.

⁴ NRS 171.1233.

⁵ See, e.g., Congressional Research Service, "Immigration Arrests in the Interior of the United States," (2021), <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/LSB/LSB10362> (citing Payton v. New York, 445 U.S. 573, 586 (1979) for the proposition that searches and seizures inside a home without a judicial warrant are presumptively invalid;

⁶ NRS 483.350.

- Та цагаачлалын статусын талаар асуултад хариулах шаардлагагүй.
- Хэрэв та зорчигч бол, та явах эрхтэй эсэхийг асууж болно. Хэрэв "тийм" гэж хариулбал, тайван явах хэрэгтэй.
- Та өөрийн машиныг нэгжүүлэхийг зөвшөөрөхгүй байх эрхтэй. Гэхдээ хэрэв цагдаа таны машинд гэмт хэргийн нотлох баримт байгаа гэж үзвэл зөвшөөрөлгүйгээр нэгжиж болно.
- Хилийн шалган нэвтрүүлэх газрын ажилтнууд таныг зогсоохын тулд тодорхой үндэслэлтэй байх ёстой.
- Хил хамгаалах байгууллага баривчлах, удаан хугацаагаар саатуулах нь болзошгүй шалтгаан шаарддаг. Та төлөөлөгчдөөс болзошгүй шалтгааны үндэслэлийн талаар асууж болох бөгөөд тэд танд хэлэх ёстой.

Хэрэв намайг баривчилбал яах вэ?

- Баривчлагдах үедээ эсэргүүцэл үзүүлж болохгүй.
- Та хуульчтай уулзах эрхтэй.
- Та орчуулагч хүсэх эрхтэй.
- Хэрэв таньтай хамт хүүхэд байгаа бол гэр бүлийн гишүүн эсвэл найздаа мэдэгдэхийг хүсэж болно.
- Хэрэв та 18-аас доош насны АНУ-ын иргэн эсвэл хууль ёсны оршин суугч хүүхдийн үндсэн асран хамгаалагч бол энэ тухай мэдээлж болно. Холбогдох хууль нь ICE ажилтнуудад ийм нөхцөлд хорихоос татгалзах сонголтыг олгодог.⁷
- Та дуугүй байх эрхтэй бөгөөд хуульчтай ярилцахаас өмнө ямар ч мэдээлэл өгөх шаардлагагүй.
- Хуульчтай зөвлөлдөхөөсөө өмнө ямар нэгэн шийдвэр гаргах эсвэл бичиг баримтанд гарын үсэг зурах шаардлагагүй.

⁷ 8 U.S.C. Sec. 1226; see also ICE Directive 11064.3: Interests of Noncitizen Parents and Legal Guardians of Minor Children or Incapacitated Adults, July 14, 2022 (requiring ICE agents to inquire into the parental or guardianship status of a noncitizen) (<https://www.ice.gov/doclib/news/releases/2022/11064.3.pdf>); Congressional Research Service, The Law of Immigration Detention: A Brief Introduction (September 1, 2022) ([https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11343#:~:text=INA%20%20C2%A7%20236\(a\)%20permits,b e%20made%20within%2048%20hours.](https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11343#:~:text=INA%20%20C2%A7%20236(a)%20permits,b e%20made%20within%2048%20hours.)).

Чухал зөвлөмжүүд

- Байнга хүчинтэй үнэмлэх авч явж байгаарай. Үүнд АНУ-ын засгийн газраас олгосон цагаачлалын баримт бичиг, хүчинтэй цагаачлалын баримт бичиг, ажиллах зөвшөөрөл зэрэг багтана.⁸
- Өөрийн цагаачлалын "А" дугаарыг цээжил.
- Хуурамч бичиг баримт авч явахгүй байх. Цагдаагийн ажилтан эсвэл цагаачлалын төлөөлөгчдөд хэзээ ч худал, хуурамч бичиг баримт, мэдээлэл өгөхгүй байх.
- Хэрэв таныг машин жолоодох зохих зөвшөөрөлтэй гэдгээ батлахыг шаардсан тохиолдолд л түр жолооны үнэмлэхийг (TVDL) үзүүлээрэй. TVDL-ийг таних зорилгоор ашиглах боломжгүй гэдгийг санаарай.
- Хэрэв та өөрийн эрхээ зөрчигдсэн гэж үзвэл тухайн явдлын талаар дэлгэрэнгүй тэмдэглэл хөтөлж, гомдол гаргах боломжтой.

Буруу үйл ажиллагаа явуулдаг цагаачлалын үйлчилгээ үзүүлэгчдээс болгоомжил

Цагаачлалын үйлчилгээ үзүүлэгч нь өмгөөлөгч биш бөгөөд хуулийн зөвлөгөө өгөх боломжгүй.

Хуулийн үйлчилгээ болон цагаачлалын үйлчилгээ үзүүлэгчдийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг эндээс авах боломжтой.

https://ag.nv.gov/About/Consumer_Protection/Bureau_of_Consumer_Protection/.

Энэ мэдээлэл нь хууль зүйн зөвлөгөө өгөх зорилготой биш юм. Шалгах цэгүүд болон АНУ-д нэвтрэх үед (онгоцны буудлуудыг оруулаад) тусдаа дүрэм үйлчилдэг.

НЕВАДА ПРОКУРОРЫН НЭГДСЭН ОФФИСТОЙ ХОЛБОГДСОН ХҮМҮҮСЭЭС БИД ЦАГААЧЛАЛЫН МЭДЭЭЛЛИЙГ НЬ АСУУХГҮЙ.

Ялгаварлан гадуурхагдсан, дарамтлагдсан тохиолдолд Прокурорын нэгдсэн газарт мэдээлэлээ илгээнэ үү http://ag.nv.gov/Complaints/File_Complaint/ эсвэл 775-684-1100 дугаар луу залгаарай.

⁸ 8 U.S.C. Sec 1304(e), [https://uscode.house.gov/view.xhtml?req=granuleid:USC-prelim-title8-section1304Cnum=0Cedition=prelim#:~:text=\(e\)%20Personal%20possession%20of%20registration,than%20thirty%20days%2C%20or%20both.](https://uscode.house.gov/view.xhtml?req=granuleid:USC-prelim-title8-section1304Cnum=0Cedition=prelim#:~:text=(e)%20Personal%20possession%20of%20registration,than%20thirty%20days%2C%20or%20both.)

Эх сурвалжууд:

[Know your rights if you are arrested or detained by Immigration](#) (Цагаачлалын хуулийн үндэсний төв, NILC)

[Know your rights under the U.S. constitution](#) (NILC)

[Know Your Rights \(Англи, Испани хэлээр\)](#) (Өмнөд Невада мужийн хууль зүйн туслалцааны төв, Өмнөд Невадагийн католик шашны буяны байгууллагууд, UNLV цагаачлалын клиник)

[Know Your Rights](#) (Эмэгтэйчүүд, хүүхдийн цагаачлалын төв)

[Immigration Services](#) (UNLV Цагаачлалын клиник)

[Immigrant Family Rights](#) (Цагаачдын эрх зүйн нөөцийн төв)

[Legal Aid Center of Southern Nevada](#)

[Nevada Legal Services](#)

[The Citizenship Project](#)

[Immigration Legal Services, Catholic Charities of Northern Nevada](#) [Immigration](#)

[Center for Women and Children Services](#)

[Progressive Leadership Alliance of Nevada](#) [Citizenship and Immigration Program](#)

[American Immigration Lawyers Association directory](#)